

A Szervezeti és Működési Szabályzat 1. sz. mellélete

**A Simontornyai Városi Könyvtár
gyűjtőköri szabályzata**

A Simontornyai Városi Könyvtár gyűjtőköri szabályzata

A könyvtárak feladatait az 1997. évi CXL. törvény határozza meg, ezt egészíti ki az IFLA (Könyvtári Egyesületek és Intézmények Nemzetközi Szövetsége) irányelve. Ezen törvénynek a 49. paragrafusa sorolja fel a nyilvános könyvtár alapfunkcióit:

A gyűjtőkörre az alábbi szempontok vonatkoznak:

- gyűjteményét folyamatosan fejleszti, megőrzi és rendelkezésre bocsátja
- tájékoztat a könyvtár és a nyilvános könyvtári rendszer dokumentumairól és szolgáltatásairól.
- részt vesz a könyvtárközi kölcsönzésben
- gyűjtőköre kiterjed a magyar könyvkiadás minden ágára

Típusát tekintve könyvtárunk városi közkönyvtár. Mint általános gyűjtőkörű, önkormányzat által fenntartott, középfokú ellátást biztosító könyvtárnak alapfeladata Simontornya városában és annak vonzáskörzetében élő lakosság egészét szolgáló lakóhelyi könyvtári ellátás biztosítása. Gyűjteményén keresztül lehetőséget biztosít:

- az önművelésre, önképzésre
- köz- és szakmai ügyekben való tájékozódásra
- az információ szerzésre
- az alap – és középfokú tanulmányok kiegészítésére, valamint a felsőfokú tanulmányokhoz szükséges válogatott szakirodalom elmélyítésére
- a szabadidő hasznos eltöltésére

Könyvtári szolgáltatásokkal, valamint tudományos és szakkönyvtárak szolgáltatásainak közvetítésével elősegíti a lakosság általános és szakirodalmi igényének, valamint a felnőttek és gyerekek formális és informális olvasási igényeinek kielégítését.

Ennek érdekében:

- a nemzeti könyvtermésből **válogatva gyűjti** az irodalom egészét, a magyar nyelven megjelenő kézi és segédkönyveket
- feladatának megfelelően, **válogatva gyűjti** a magyar nyelvű hírlap és folyóirattermést, pénzügyi feltételeinek függvényében az olvasók igényeit figyelembe véve a világnyelven megjelenő lapokat

- kiemelten és lehetőségeihez mérten **teljes körűen** gyűjti **Simontornya** és vonzáskörzetére vonatkozó hagyományos és nem hagyományos dokumentumokat a helyismereti gyűjtemény számára
- válogatva gyűjti az audio-vizuális dokumentumok közül azokat a CD-ket, DVD-ket, CD ROM-okat, melyek tartalmukkal illeszkednek a gyűjteménybe

Ezen feladatainak a felnőtt és a gyerek részleg gyűjteményén keresztül egyaránt eleget tesz.

A könyvtár és társadalmi környezete:

Simontornya Tolna megye legészakibb települése. Jelentős történelmi múlttal bír. Lakossága megközelítően 4300 fő. Elhelyezkedése kedvező, hiszen a Pécs -Budapest vasútvonal mellett, a 61-es főútvonal mentén helyezkedik. Kedvező elhelyezkedése és természeti környezet miatt mindig meghatározó jelentőségű volt a térségben, jelenleg a Tamási járáshoz tartozik.

A lakosság elsősorban kis és közép vállalkozásokból él, jelentős a turizmus és az idegenforgalom, ennek következtében szállodai és vendéglátóipari szolgáltatások is fejlődnek.

A városban óvoda, általános iskola, gimnázium, szakiskola, sportszarnok működik

A kulturális élet további színterei:

- TEMI FRIED Művelődési Ház
- Simontornyai Vár
- Malom Galéria

A Simontornyai Városi Könyvtár folyamatosan és eredményesen együttműködik a városban található intézményekkel és szervezetekkel, ami közös rendezvényekben, programokban, illetve segítség és információ nyújtásban nyilvánul meg.

Társadalmi igények:

Az alapfeladatain kívül speciális igényeknek kielégítésére is törekszik a könyvtár a gyűjtemény szervezésekor. Ennek érdekében:

- **válogatva gyűjti** a hangoskönyveket
- **válogatva gyűjti** az öreg betűs könyveket
- **válogatva gyűjti** a helyi szakiskola profiljába tartozó szakirodalmat lovászat és a női ruha készítés vonatkozásában
- látássérültek számára képernyő nagyító és felolvasó szoftvert biztosít

A gyűjtemény kialakításánál figyelembe veendő tényezők:

A gyűjtemény kialakításának és fejlesztésének meghatározó forrása a város önkormányzata által a költségvetésben biztosított dokumentum- beszerzési keret. Ehhez járulnak az Emberi Erőforrások Minisztériuma által finanszírozott pályázati források, mely lehetőségeket a könyvtár igyekszik kihasználni.

A gyarapodás egyik formája a magánszemélyek, cégek adománya, felajánlása, amit a könyvtár elfogad azzal a kitételrel, hogy a gyűjtőkörébe illő, megfelelő állapotú dokumentumokat veszi nyilvántartásba.

1. A költségvetés tervezésekor figyelembe kell venni azt, hogy a városi könyvtár az egyetlen nyilvános könyvtár, amelyben érvényesülnie kell az esélyegyenlőség elvének és az információhoz való korlátlan hozzáférés lehetőségének is.
2. Tekintettel kell lenni az általános iskolások és a gimnazisták olvasási igényeire is. Számukra a kötelező irodalom és a tananyagot kiegészítő ismeretterjesztő irodalom beszerzése és közvetítése elsődleges.
3. Lehetőségeinkhez mérten a gyűjtemény szervezés során tekintettel kell lenni

Felsőfokú tanulmányokat folytató simontornyai hallgatók igényeire is.

Részletes gyűjtési utasítás:

A gyűjtés mélysége:

A Simontornyai Városi Könyvtár – feladataiból eredően – általános gyűjtőkörű nyilvános közkönyvtár. Dokumentumait ennek megfelelően válogatja a hazai és a határon túl megjelenő dokumentumokból.

A válogatásnál elsődlegesen az ÚJ Könyvek állománygyarapítási tanácsadó füzet egyezményes jeleit vesszük figyelembe.

Minden szakterületről gyűjtjük az alapvető kézikönyveket, a magasabb szintű szakirodalmat erősen válogatva.

Gyűjtjük a társadalomtudományi, természettudományi, alkalmazott tudományi és egyes tudományágakra vonatkozó átfogó tudományos műveket, ismeretterjesztő irodalmat, az értékes szépirodalmat, ifjúsági és gyermekkönyveket. Válogatva gyűjtjük a lektúr, sci-fi és krimi irodalmat. Nem kerülhet az állományba pornográf, közizlést sértő, uszító, szélsőséges politikai nézeteket tartalmazó dokumentum.

Időhatárok:

Az állománygyarapítás elsősorban az új megjelenésű dokumentumokra terjed ki. A helytörténet

számára bármilyen kiadású dokumentum beszerezhető, ajándékként kiadástól függetlenül elfogadunk minden olyan művet, mely kultúrtörténeti értéket képvisel és lehet rá olvasói igény.

Nyelvi keretek:

Az állomány legnagyobb részét magyar nyelvű dokumentumok alkotják. Nyelvtanuláshoz biztosítunk szótárakat, nyelvkönyveket, kivéve munkatankönyvet, magánhasználatra szánt kiadványokat. A könyvtár nemzetiségi állományrészrel nem rendelkezik, ezért idegen nyelvű szépirodalmat nem gyűjt, ajándékként elfogadunk idegen nyelvű köteteket, melyeket az olvasói igények felmérését követően veszünk nyilvántartásba.

Kiadvány típusok:

- könyv
- folyóirat, napi- és hetilapok
- CD, DVD, CD-ROM, hangoskönyv, az állományban található még hanglezem, és diafilm, ezeket tovább nem gyarapítjuk
- térképek
- apró nyomtatványok, fényképek
- önkormányzati jegyzőkönyvek, határozatok

Példányszám:

Általában 1-1 kötet kerül beszerzésre címenként, kivétel a kötelező irodalom, ilyenkor a meglevő példányok száma alapján döntünk a példányszámról. Címenként 6-8 kötet indokolt.

Kölcsönzői állomány:

A könyvtárban található legnagyobb állományrész, amely a beiratkozott olvasók által kölcsönözhető, elvihető dokumentumokat tartalmazza. Elhelyezése szabadpolcon, történi, ill. az épületben található raktárból, melyből az igények azonnal teljesíthetőek. A kölcsönző térben kialakított gyermek, felnőtt és szakrészleg áll az olvasók rendelkezésére.

Periodika gyűjtemény:

A könyvtárba járó időszak kiadványok gyűjteménye, a könyvtár 1 megyei lapot és egy országos napilapot járat.

A heti magazinok beszerzésénél figyelembe vesszük az olvasói igényeket és a folyóirat színvonalát. Havilapoknál törekszünk arra, hogy minden tudományterület legjellemzőbb kiadványa elérhető legyen olvasóink számára. A beszerzésnél a pénzügyi lehetőségek mellett a pályázati lehetőségeket is figyelembe kell venni. (NKA)

A periodikák selejtezése 1-5 éven belül történik, helytörténeti periodika nem selejtezhető.

Apasztásnál tekintettel kell lenni, hogy az adott folyóirat online elérhető-e.

Audio-vizuális gyűjtemény:

A teljesség igényével gyűjtjük a településről szóló hozzáférhető helytörténeti kép és hanganyagokat. DVD-k, CD-k tekintetében a magyar és az egyetemes a klasszikus zenei és filmalkotásokat. Különös tekintettel a kötelező irodalom mozgóképes feldolgozásaira.

A gyűjtemény darabjait kölcsönzői, illetve vetítési joggal vásároljuk meg jogtiszta formában.

Helytörténeti Gyűjtemény:

Célunk a helytörténeti anyagok megőrzése, a kutató munka támogatása. A teljesség igényével gyűjtünk minden helyi vonatkozású dokumentumot, képet, hanganyagot, a helyi szerzők műveit, helyi újságot. Helytörténeti anyag nem selejtezhető.

Gyermek részleg:

A gyermek részleg célja a 14 éven aluli olvasók kiszolgálása, könyvtárhasználati órák helyszíne, az olvasóvá nevelés színtere. A gyermekrészleg mellett gyermek kézikönyvtár segíti az olvasókat.

A gyermekkönyvtár állományának gyűjtésénél a gyerekek életkori sajátosságai mellett tekintettel kell lenni arra, hogy a beszerzett dokumentumok értéket hordozzanak. Válogatva gyűjtjük a magyar és nemzetközi gyerekirodalom mellett a bestsellereket, nem vásárolunk magánhasználatra szánt kiadványokat.

Apasztás:

Az állományalakítás fontos része az apasztás. Állományapasztásra a következő esetekben kerülhet sor:

- tervezetten: az állomány tartalmilag elavult részére vonatkozottan, illetve a hosszabb ideje nem kölcsönzött művek esetében
- szükség szerint: elveszett, megrongálódott, térített dokumentumok esetében

Az apasztást rendszeresen, évenként el kell végezni, a selejtezési jegyzőkönyvek dokumentumtípusonként és az apasztás okainak megjelölésével készülnek.

Állomány ellenőrzés:

A törvényi előírások szerint, az állomány nagyságának megfelelő időközönként esetünkben 5 évente. Az ellenőrzéshez ütemtervet kell készíteni.

Az állomány ellenőrzésről jegyzőkönyvet kell készíteni.

A Simontornyai Városi Könyvtár nyilvántartásaihoz a SZIKLA könyvtári rendszert használja, a gyarapodás és apasztás az integrált rendszer megfelelő moduljain keresztül valósul meg.

Záró rendelkezések:

A gyűjtőköri szabályzat a Szervezeti Működési szabályzat részét képezi, annak 1. számú mellékleteként került kifüggesztésre a könyvtár helyiségében, valamint a közzétesszük az intézmény honlapján.

Simontornya, 2015. november 26.

Vácziné Horváth Anikó

Vácziné Horváth Anikó

igazgató

